

Studie- en belevingsdag Hedwige-Prosperproject 26/09/2024

Afsluitend woord

Natuurpunt doet een warme oproep om het Sigmaplan versneld uit te voeren én te actualiseren in functie van de klimaatverandering. Een uitbreiden van de geleerde lessen naar andere bekkens lijkt onafwendbaar.

Het is geen publiek geheim dat het Sigmaplan al sinds het begin kampt met een structurele onderfinanciering waardoor het project stevige vertraging oploopt. Natuurpunt, maar ook het expertenpanel 'Weerbaar Waterland', pleiten voor een 'Verankerd Waterzekerheidsfonds' waarbij er wordt afgestapt van jaarlijkse projectbudgetten en er gemikt wordt op een legislatuur overschrijdende systeemaanpak. De Vlaamse regering kan zo een decretaal verankerd fonds opzetten, naar het voorbeeld van het Deltafonds in Nederland.

Daarnaast is het volgens ons ook zaak om Sigma te actualiseren in functie van verwachte klimaatverandering. In de huidige versie (2005) is rekening gehouden met een zeespiegelstijging van 60 centimeter. Volgens het recente IPCC-rapport volstaat dit niet meer. We pleiten er dan ook voor dat de doorgerekende scenario's waarop het Sigmaplan zich baseert ook rekening houden met het extremere hoge- impactklimaatscenario tot 2100. We moeten naast zeespiegelstijging ook rekening houden met de toenemende kans op extreme bovendebieten, en op de coïncidentie van zulke bovendebieten en een stormvloed. Op korte termijn moet dus worden afgetoetst of het geactualiseerde Sigmaplan wel voldoende klimaatrobuust is.

Mocht dat niet zo zijn, dan lijkt het vanuit veiligheidsoverwegingen een evidentie dat Vlaanderen de geplande reservegebieden verder ontwikkelt en zo nodig nieuwe zoekzones bekijkt. Door onze grote bevolkingsdichtheid én het feit dat veel steden aan de samenloop van rivieren zijn gebouwd, zijn we immers extra gevoelig voor overstromingen. Met andere woorden: een 'fitness check' is cruciaal voor een Sigma-verhaal dat klaar is voor de toekomst.

We roepen de Vlaamse regering en beleidsmakers tenslotte op om ook voor andere 'problematische bekkens' de aanpak van het Sigmaplan verder uit te rollen. Dit in samenspraak met de relevante actoren van het middenveld, beleid en wetenschap. Hierbij wordt niet alleen gefocust op de waterlichamen, maar wordt de analyse van de veranderingen in het landschap samengenomen, tezamen met een analyse van het watersysteem volgens de doelnormen van de Kaderrichtlijn Water.

Bijzondere aandacht moet gaan naar een versnelde, co-creatieve aanpak voor 'Sigma Dender'. Naar analogie van het Sigmaplan in de Scheldevallei en voortbouwend op 'TOP Dender' wordt er gewerkt aan een uitvoeringsplan voor de Dendervallei. Een samenwerking tussen Vlaamse partners, steden en gemeenten, Natuurpunt en andere organisaties kan dit proces versnellen.

We pleiten er dan ook voor dat de doorgerekende scenario's waarop het Sigmaplan zich nu baseert, ook rekening houdt met het extreem hoge impact klimaatscenario tot 2100.

Robin Verachtert,
Beleidsmedewerker Natuurpunt